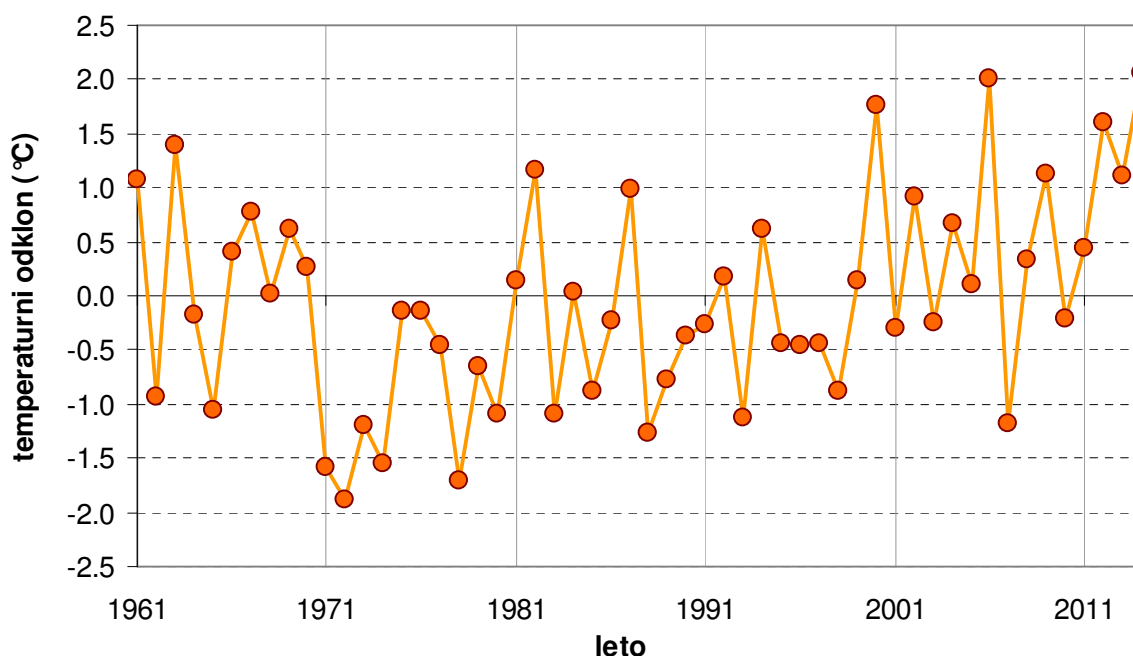

Zelo topla jesen 2014

Po meritvah v uradni meteorološki mreži ARSO je bila meteorološka jesen 2014 na ravni Slovenije najtoplejša v zadnjih desetletjih, za odtenek toplejša od doslej rekordne jeseni 2006. Po podatkih avstrijske meteorološke službe je bila v Avstriji jesen najtoplejša celo v zadnjih 247 letih. Rezultati projekta HISTALP, ki zajema tudi Slovenijo, kažejo, da je bila tudi pri nas na državni ravni jesen verjetno najtoplejša v zadnjih 247 letih.

Slika. Odklon jesenske povprečne temperature zraka od povprečja obdobja 1981–2010 za celotno Slovenijo. Najtoplejše jeseni od leta 1961 so bile 2000, 2006 in 2014 in najhladnejše 1971, 1972, 1974 in 1978.

Rekordno topla jesen je bila deloma posledica vremenskih razmer (pogostih toplih vetrov južnih smeri in odsotnosti daljših obdobj izrazito hladnega vremena) in deloma globalnega segrevanja. Medtem ko september ni bistveno odstopal od dolgoletnega povprečja, je bil oktober, še posebej pa november močno pretopen (preglednica 1). November je bil med najtoplejšimi v zadnjih 100 letih, bistveno topleje kakor letos je bilo le v letih 1926 in 1963.

Preglednica 1. Odklon temperature zraka v letošnjih jesenskih mesecih od dolgoletnega povprečja obdobja 1981–2010 za izbrane meteorološke postaje. Prikazane vrednosti temeljijo na homogeniziranih nizih projekta Podnebna spremenljivost Slovenije.

meteorološka postaja	september	oktober	november
Babno Polje	0,6	2,4	4,2
Bilje (pri Novi Gorici)	0,1	1,9	3,5
Celje	0,7	2,8	3,9
Dobliče (pri Črnomlju)	0,5	2,8	3,8
Kredarica	0,2	0,9	3,6
Lesce	0,9	2,6	3,8
Letališče JP Ljubljana	0,7	2,3	3,8
Letališče Maribor	0,4	2,6	3,8
Letališče Portorož	−0,2	1,4	3,7
Lisca (nad Sevnico)	−0,3	1,9	3,3
Ljubljana	0,4	2,5	3,4
Murska Sobota	0,3	2,6	3,9
Novo mesto	0,2	2,3	3,6
Rateče	0,7	1,8	4,1
Šmartno pri Slovenj Gradcu	0,4	2,6	4,7
Tomaj (na Krasu)	0,2	2,4	3,7
Topol pri Medvodah	0,2	2,4	2,7
Vogel	0,2	1,5	3,2
Vojsko (nad Idrijo)	0,5	1,9	4,2

Novo rekordno jesensko vrednost povprečne temperature so dosegle številne meteorološke postaje po Sloveniji, razlika glede na prejšnji rekord pa je bila največja v zatišnih legah s pogostim temperaturnim obratom (recimo v Celju, Šmartnem pri Slovenj Gradcu, Ratečah in v Babnem Polju) (preglednica 2). V večjem delu sredogorja in visokogorja jeseni ni bila rekordno topla, a za rekordom ni zaostajala veliko.

Preglednica 2. Povprečna temperatura zraka letos jeseni, odklon glede na dolgoletno povprečje obdobja 1981–2010 skupaj s tem povprečjem in rekord v obdobju 1961–2013 (vse v stopinjah Celzija) za izbrane meteorološke postaje. Nove rekordne vrednosti so obarvane rdeče. Prikazane vrednosti temeljijo na homogeniziranih nizih projekta Podnebna spremenljivost Slovenije.

meteorološka postaja	2014	povprečje 1981–2010	odklon	rekord 1961–2013	leto rekorda
Letališče Portorož	15,4	13,8	1,6	15,5	2012
Bilje	14,5	12,7	1,8	14,3	2006, 2012
Tomaj (na Krasu)	13,5	11,4	2,1	13,4	2012
Ljubljana	12,9	10,8	2,1	13,3	2006
Dobliče (pri Črnomlju)	12,9	10,5	2,4	12,8	2000
Novo mesto	12,5	10,4	2,1	12,6	2006
Celje	12,3	9,8	2,5	11,7	2000
Letališče Maribor	12,3	10,0	2,3	12,0	2000
Murska Sobota	12,3	10,0	2,3	12,0	2000
Letališče JP Ljubljana	11,5	9,3	2,2	11,0	2006
Šmartno pri Slovenj Gradcu	11,4	8,8	2,6	10,8	2006
Topol pri Medvodah	11,2	9,4	1,8	11,9	2006
Lesce	11,2	8,8	2,4	10,7	2006
Lisca	9,4	7,7	1,7	10,0	2006
Babno Polje	9,2	6,8	2,4	8,7	2012
Rateče	9,0	6,8	2,2	8,5	2006
Vojsko (nad Idrijo)	8,9	6,7	2,2	8,6	2006
Vogel	7,0	5,3	1,7	7,5	2006
Kredarica	1,9	0,3	1,6	3,1	2006

Viri:

1. Meteorološki arhiv Agencije RS za okolje
2. ZAMG, Wärmster Herbst seit Beginn der Messungen:
<http://www.zamg.ac.at/cms/de/klima/news/waermster-herbst-seit-beginn-der-messungen>
3. Homogenizirani časovni nizi podnebnih spremenljivk na širšem alpskem območju v okviru projekta HISTALP: <http://www.zamg.ac.at/histalp/>
4. Projekt Podnebna spremenljivost Slovenije:
<http://meteo.arso.gov.si/met/sl/climate/pss-project/>
5. Izris meteoroloških in podnebnih zemljevidov na spletni strani NOAA/ESRL Physical Sciences Division: <http://www.esrl.noaa.gov/psd/data/composites/day/>

Pripravil: Urad za meteorologijo, Oddelek za klimatologijo